

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Hvidtjørnen 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

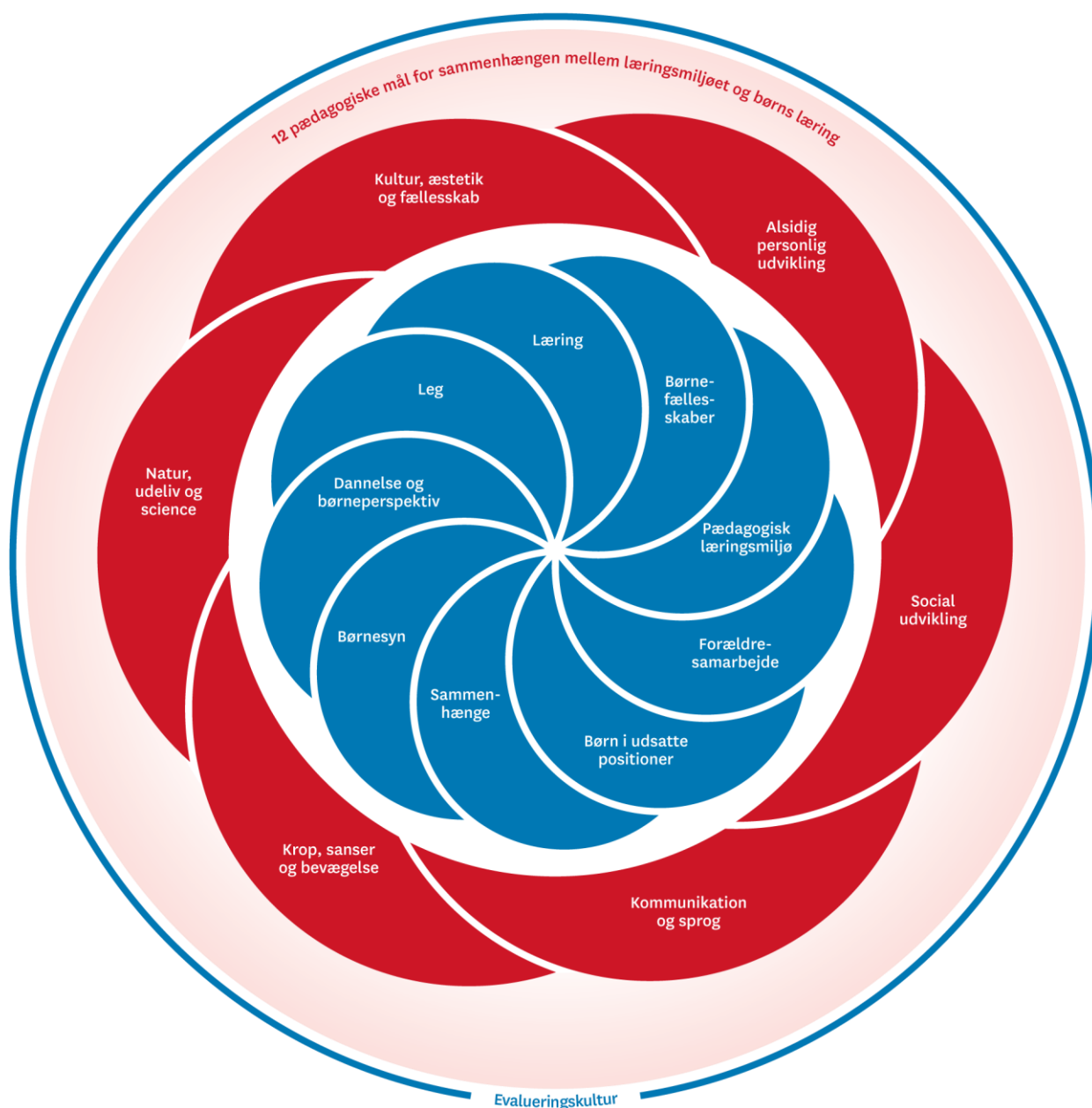
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Hvidtjørnen er en idrætscertificeret institution i hjertet af Brøndby.

Institutionen ligger i Brøndbyvester, et hyggeligt børnehus, med en fantastisk naturlegeplads, som er fælles for både børnehaven og vuggestue.

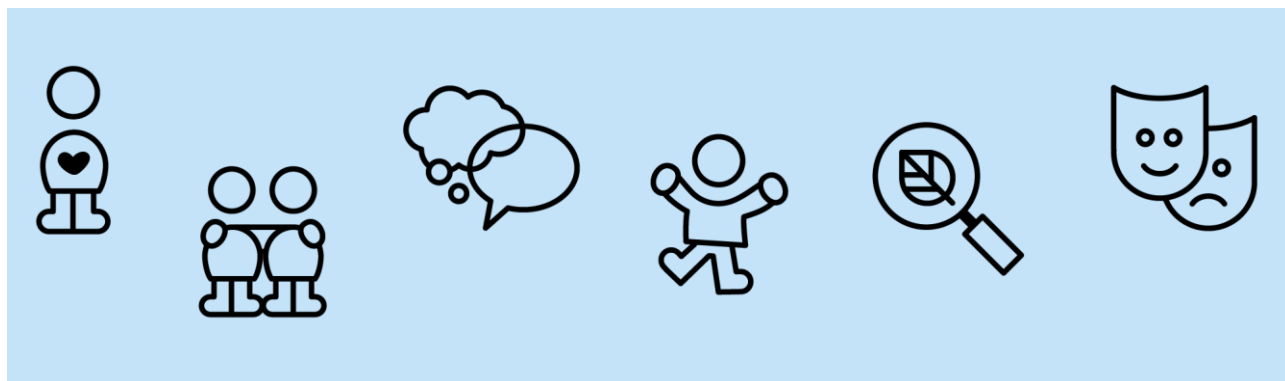
Huset er indrettet med tre børnehavegrupper, og en stor vuggestuegruppe, der deler sig meget op i mindre grupper, for at skabe det tætte nærvær. Vi arbejder med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Selvom huset har stået her i mange år, er en stor del af personalegruppen, samt ledelsen, relativt nye. Det betyder også, at meget fokus ligger på at skabe en fælles pædagogisk retning og fundament. Vi har derfor arbejdet med kerneopgaven, og særligt en beskrivelse heraf, ud fra hvad vi i Børnehuset Hvidtjørnen, mener at man møder, når man kommer ned til os. Netop at *"Skabe tillid gennem trygge rammer, med nærværende og tydelige voksne, der guider og støtter børn, gennem leg, i deres relationsdannelse til både børn og voksne. Alt dette i tæt samarbejde med børnenes forældre, da de er vores tætteste samarbejdspartner."*

Heri har vi et særligt fokus på den legende voksne, samt det at være i børnehøjde.

Med vores fire børnegrupper, har vi plads til 85 børn, hvoraf de 19 af dem hører til i vores vuggestue, og 66 hører til i børnehaven.

For yderligere information henvises til hjemmesiden: [Børnehuset Hvidtjørnen \(brondby.dk\)](http://brondby.dk)

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

I Børnehuset Hvidtjørnen har børn ret til at være børn, være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

Børnene er aktive som medskabere af egen læring og udvikling. Deres bidrag er væsentlige og vigtige elementer i planlagte aktiviteter, spontant opstået situationer, i leg og i rutinesituationer.

HVAD SIGER LOVEN

Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2). Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner danske dagtilbud om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. I danske dagtilbud er der fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Børnehuset Hvidtjørnen har vi et fælles børnesyn, hvor vi ser og arbejder på at forstå det enkelte barn. Vi ser på barnets ressourcer, og med opmærksomhed på hvad barnet byder ind med i fællesskabet. Vi skaber plads til det enkelte barn. Uanset hvilken stue man befinder sig på, bliver både børn og forældre mødt på samme måde. Vi som voksne møder børnene hvor de er, og skaber en tryk ramme, hvor der er mulighed for udvikling. Ved at skabe en udviklende ramme, muliggør vi også sejre i løbet af dagligdagen. Vi er som voksne opmærksomme på hvilken rolle vi påtager os, samt hvordan vi fremstår. På den måde kan vi justere os i forhold til barnet og dets behov.

Dannelse og børneperspektivet

I Børnehuset Hvidtjørnen ser vi barnet som medskabere af egen udvikling og personlighed.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at børnene bliver medskabere af egen udvikling.

Vi ser barndommen som en værdi i sig selv, hvor barnet lærer at træde ind og ud af fællesskaber, og handle i en digitaliseret og global verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

HVAD SIGER LOVEN

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelses- proces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I Børnehuset Hvidtjørnen forsøger vi at sætte os i barnets sted, ved at tage barnet i hånden og gå en tur i barnets virkelighed. Vi bestræber os på at invitere børnene til aktiv deltagelse, så børnene på demokratisk vis får udtrykt egne holdninger og meninger. Barnet har brug for at erfare, at kunne vise hensyn til andre og lytte til andre.

Eksempel på dannelse og børneperspektivet:

- Når børnene bliver spurgt til samling om, hvilke ønsker til aktiviteter de har, og det så afspejles både i det daglige samt ugeplanerne.
- Børn der står i svære situationer bliver mødt af voksne, som spejler dem, for på den måde at give dem handlemuligheder, samt give dem den nødvendige jeg-støtte.
- Alle børns holdninger og værdier tages seriøst og lyttes til.

Leg

I Børnehuset Hvidtjørnen er legen en gennemgående del af dagligdagen i et dagtilbud.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at alle børn får positive oplevelser, føler og oplever, at de er en del af legen og legefællesskaberne.

For børnene er legen en gennemgående del af deres hverdag, og er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling.

Vi anerkender og respekterer børns spontane og selvorganiserede leg, og her gives plads til den i hverdagen.

HVAD SIGER LOVEN

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig posi-

tivt for alle børn (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2). Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkendes og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen i dagtilbuddene. Rammesatte legeaktiviteter kan fx tage udgangspunkt i, at børn og voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles.

I Børnehuset Hvidtjørnen skaber og sætter vi rammerne for legeaktiviteter, som udvikler børnenes fantasi og sociale kompetencer. Vi skaber og sætter rammerne for legeaktiviteter, for at børnene på sigt, skal lære at selvorganisere deres lege. Vi skaber ro og fordybelse i legen ved at lave små grupper. Det giver børnene mulighed for at danne relationer med hinanden. Denne organisering, skaber desuden plads til at inddrage de børn som har sværere ved at komme ind i legen. Vi anerkender og respekterer børnenes spontane og selvorganiserede leg, og vi støtter og guider hvis legen skal udvides eller hvis flere børn skal inddrages.

Eksempler på leg i Børnehuset Hvidtjørnen:

- Morgensamling hver dag, hvor børnene lærer sangfagter og sange. Sange og fagter som børnene senere bruger i deres egne lege.
- Legen bliver også understøttet og prioriteret, hvis personalet kan se en god leg der eksisterer i morgenstunden. Her bliver morgensamling lavet til en café, og der er i stedet mulighed for at følge barnets spor.
- Ved at lave en bane af moduler, som børnene på skift skal balancere på, øver vi turtagning, at passe på og hjælpe hinanden.
- Et barn som kan kravle opdager gule gummistøvler i garderoben. Barnet putter sin sut ned i den ene støvle og fisker den op igen og putter sut i munden. Barnet putter igen sutten ned i støvlen og fortsætter koncentreret legen.

Læring

I Børnehuset Hvidtjørnen fremmes børns læring af at turde prøve, famle og slippe fantasien løs.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at den pædagogiske tilgang er baseret på en legende og eksperimenterende tilgang, der giver mening for børnene.

Personalet bruger børnenes legeindhold som pejlemærke for, hvad der optager dem, og hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og giver børnene lyst til at lære og opleve mere også efter dagtilbudstiden.

HVAD Siger LOVEN

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse (Forarbejder til dagtilbudslovens §8, st. 2)

I Børnehuset Hvidtjørnen opsætter vi rammer så barnet har mulighed for at øve sig og eksperimentere, samt opleve at der er plads til at falde: "Hellere et hul i hovedet end et hul i udviklingen". Læring af de sociale spilleregler, udvikles gennem leg. Børnene deltager ligeværdigt i alle dagens gøremål, hvilket understøtter barnets initiativ til selvhjulpenhed, samt opfordrer til at kunne selv. Alle aktiviteter er tilrettelagt ud fra børnenes zone for nærmeste udvikling. Vi leger læring ind i aktiviteterne. Vi er opmærksomme på, at vi har definitionsmagten. Som voksne hjælper vi barnet med at sætte ord på barnets følelser, ud fra den voksnes definition af hvad de føler.

Eksempler på læring i aktiviteter og aktiviteter i læring:

- "Rasle æg-sangen", hvor barnet bliver bevidst om de forskellige kropsdele.
- Barnet øver sig i at tage flyverdragt på, dette kan blive til en leg.
- At kunne mestre at tage sin tallerken fra bordet hen til skraldespanden, skrabe madrester af med skeen og ramme skraldespanden, for til sidst at bære tallerken og ske hen på rullevoغن.

Børnefællesskaber

I Børnehuset Hvidtjørnen skaber vi rum for, at børn kan mestre at gå ind og ud af store og små børnefællesskaber.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at der skabes en balance mellem barnet og fællesskabet.

Vi skaber rum for at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn, kultur og at mobning forebygges.

HVAD SIGER LOVEN

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I Børnehuset Hvidtjørnen støtter vi op om venskaber mellem børnene, ved at børnene kommer på besøg på forskellige stuer. Vi har store grupper og små grupper på tværs af stuerne. Vi har faste aktiviteter i forløb med samme gruppe børn. Vi går i den røde hal, holder masser af fællesdage og har fem aldersopdelte uger på tværs af hele huset m.m. Det styrker børnefællesskabet at være sammen om det fælles tredje. Vi har spisegrupper på tværs af alder og køn. Vi holder morgensamling på stuen. Vi skaber grupper, hvor der er plads til det enkelte barn, på trods af niveau og forudsætninger. Vi opfordrer børnene til at hjælpes ad i hverdagsituationer ved tøjskift, mad m.m. I hverdagen er der plads til at justere de planlagte pædagogiske aktiviteter, for at styrke potentielle relationer og børnefællesskaber, på børnenes initiativ.

Eksempel på børnefællesskaber:

- Tre børn suser afsted på hver sin løbecykel rundt på asfalten og leger motorvej
- Legen: "Alle mine kyllinger kom hjem"
 - Fire børn har fundet hen til en stor vandpyt, hvor de skiftes til at hoppe så vandet sprøjter på de tre andre børn

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Børnehuset Hvidtjørnen støtter vi børnenes sociale udvikling ved at skabe muligheder for barnet, så det lærer at sige til og fra og indgå i kendte og nye sammenhæng med andre børn.

Ledelsen og det pædagogiske personale rammesætter, organiserer og tilrettelægger praksis, som understøtter børns kropslige, sociale, emotionelle, kognitive læring og udvikling hele dagen.

Læringsmiljøet tager afsæt i vores børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber, samt at børns læring skal ses indenfor - og på tværs - af de seks læreplanstemaer.

I Børnehuset Hvidtjørnen reflekteres der løbende over det pædagogiske læringsmiljø, som børnene er en del af gennem hele dagen.

Der arbejdes bevidst med trivsel, dannelse, udvikling og læring. Det foregår igennem legen, i rutinerne, i planlagte og spontane aktiviteter som typisk vil tage udgangspunkt i dagens gang samt børnegruppen. Både legepladsen og indendørsarealer er inddelt i legezoner, hvor der er plads til både selvvalgte og planlagte aktiviteter og leg.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Hvidtjørnen forventer, vi at forældrene tager aktivt medansvar for samarbejdet.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer som muliggør samarbejde med forældre, om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Hjemmet er den mest centrale arena og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældrene er eksperter i deres egne børn. Derfor afstemmer vi gensidigt forventninger til hinanden i forhold til det individuelle forældresamarbejde.

I Børnehuset Hvidtjørnen samarbejder vi med forældrene om barnets læring og børnegruppens trivsel og læring. Det gør vi på følgende måde:

- Ved indkøringssamtalen i Børnehuset Hvidtjørnen, den dag barnet starter, hvor forældrene fortæller om barnets læring, udvikling, dannelse og trivsel, fra barnet blev født og til nu.
- Ved opfølgningssamtalen ca. tre måneder efter start, hvor pædagog og forældre taler omkring barnets trivsel og læring, udvikling og dannelse.
- Via den daglige kommunikation, når barnet afleveres og hentes.
- Der er løbende mulighed for samtale ved initiativ fra både forældre og pædagoger, hvis noget behøver opmærksomhed i forhold til barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling.
- Ved forældrearrangementer i form af forældremøder, høstfest og julefest.
- Ved overgang fra vuggestue til børnehave, hvor der tilbydes samtale med pædagoger fra både vuggestue og børnehave samt forældre.
- Forældrebestyrelsens repræsentanter får indblik i institutionens liv.
- Ved børn i udsatte positioner tilbydes forældre løbende samtaler sammen med stuepersonale og leder.

Eksempel:

Pige på 1,2 år har svært ved at kravle. Hendes mor og far kommer og spørger pædagogen hvad de kan gøre derhjemme. Pædagogen forklarer hvilke øvelser forældrene kan gøre derhjemme, ud fra forståelsen af de tre primære sanser.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnehuset Hvidtjørnen forventer, vi at forældrene tager aktivt medansvar for samarbejdet.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer som muliggør samarbejde med forældre om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Hjemmet er den mest centrale arena og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældrene er eksperter i deres egne børn. Derfor afstemmer vi gensidigt forventninger til hinanden i forhold til det individuelle forældresamarbejde.

I Børnehuset Hvidtjørnen bliver du som forældre mødt med en indkøringssamtale, hvor barnets primære pædagog vil tage udgangspunkt i KOMBU. Når vi i Børnehuset Hvidtjørnen modtager børn samt familier, er vi opmærksomme på at give dem en god start, uanset om det er børnehave eller vuggestue. Barnet vil være i en mindre gruppe sammen med den primære pædagog. Det er vigtigt for barn og forældre, med en rolig start med få indtryk, så barnet og forældrene, kan blive trygge, og pædagogen kan lære barnet at kende. Dagligt har vi en åben dialog med forældrene.

Er der brug for ekstra opmærksomhed/dialog, tilbyder vi dette i form af samtaler. Her kan både pædagog og/eller leder deltage. Dette med henblik på at lave en samlet indsats, både i hjem og i institution for, at understøtte udvikling og trivsel bedst muligt, hos det enkelte barn.

Står vi stadigvæk i en situation der kalder på mere end vi kan løfte, vil vi kigge imod PPR for sparring, råd og vejledning.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Børnehuset Hvidtjørnen vægter vi børns overgange mellem hjem og institution og fra institution til SFO/skole højt.

Det pædagogiske personale og ledelse skaber rammer og læringsmiljøer som understøtter, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer, så barnet derigennem får positive forventninger til de sociale relationer i skolen.

Det pædagogiske personale tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der introducerer til og giver børnene mulighed for, at udvikle nysgerrighed for bogstaver, tal, mønstre, former mv.

Ved start i Børnehuset Hvidtjørnen, er vuggestuen ofte første institution for barn og forældre. Nogle børn har erfaring fra dagpleje eller anden vuggestue.

På første dag tilbydes forældrene og barnet en samtale, hvor forældrene fortæller om barnets første leveår. Denne første samtale er yderst vigtig i forhold til at lempe overgangen fra hjemmet til institutionen.

De første par måneder, er der særligt fokus på barnet og dets forældre, hvor vores fokus er, at gøre både forældre og barn trygge ved at være i Børnehuset Hvidtjørnen.

Vi starter med at præsentere den lille ramme på stuen for barnet, og i takt med at barnet bliver mere trygt, præsenterer vi mere og mere af huset og legepladsen, for barnet.

Ved overgang til børnehaven, vil en pædagog fra henholdsvis barnets vuggestuegruppe samt en pædagog fra barnets kommende børnehavegruppe og forældrene, sammen sidde til møde, så alle høre det samme. Vuggestuepædagogen overleverer til børnehavepædagogen, mens forældrene er tilstede. Efterfølgende forlader vuggestuepædagogen, og forældrene og pædagogen fra børnehavestuen forsætter sammen dialogen omkring opstart i børnehaven, og hvad de skal arbejde med, på baggrund af overleveringen.

Ved overgang til skole/SFO skal alle forældre udfylde en dialogprofil, lige så vel som pædagogerne skal, hvilket danner grundlag for samtalen omkring den sidste tid i børnehaven samt overgangen til skole/SFO. Derudover er der flere besøg på skolen, aktiviteter sammen med pædagoger fra Brøndbyvester skole samt pædagoger fra SFO'en der kommer på besøg i børnehaven.

Alt sammen for at skabe de bedst mulige rammer for en god overgang, fra det trygge til det nye.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehuset Hvidtjørnen ligger i Brøndbyvester. Vi har kort gåafstand til Brøndby stadion samt alle de faciliteter der ligger herom, kort afstand til Vestvolden samt masser af sjove legepladser i nærmiljøet og en byggelegeplads lige rundt om hjørnet.

Ved Brøndby stadion benytter vi bl.a. den røde hal, hvor det er muligt at lave store aktiviteter, som kræver masser af plads.

Vestvolden byder på Brøndby Naturcenter, hvor de enormt dygtige naturvejledere altid er klar til at tage imod os, og give børnene en masse fantastiske oplevelser med naturen, dyrene og planterne i fokus.

Når børnene nogle gange kalder på leg med klatrestativer og ruchebaner griber vi i de lokale legepladser, hvor børnene kan blive udfordret motorisk og skabe nogle andre lege, end hjemme på vores egen legeplads.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Børnehuset Hvidtjørnen har vi fokus på at integrere det fysiske-, psykiske- og æstetiske børnemiljø i den pædagogiske praksis.

Det fysiske børnemiljø – På alle stuerne er der indrettet legemiljøer, så det er nemt for børnene at blive inspireret til leg. I vores motorikrum er der ribber at kravle i, vindueskarme at hoppe ned fra og masser af puder og madraser at boltre sig i. Vi har en stor naturlegeplads som er niveauinddelt og med åbne arealer hvor man kan løbe og have store armbevægelser. Børnene afspejler en glæde ved at have god plads til at bevæge sig på.

Det psykiske børnemiljø – Vi har børn i alderen 0-6 år. Det følelsesmæssige spænd er stort, hvilket kræver at vi følelsesmæssigt møder barnet der hvor det er. Dette gøres ved at anerkende barnet, spejle barnet, give jeg-støtte og den vej rundt blive opmærksom på, hvordan vi som professionelle kan skabe deltagelsesmuligheder for det enkelte barn.

Det æstetiske børnemiljø – Vi forsøger at holde børnenes udstillinger til enkelte steder, eksempelvis en stor ramme, for at alt ikke bliver klistret til og, at der er en grund til at det vi har hængende er der. Udenfor har vi fokus på, at børnene kan sanse og bevæge sig i trygge rammer, med flotte træer og buske, samt duftende blomster. Legepladsen vedligeholdes af kommunens arbejdsmænd.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Hvidtjørnen har vi, for et år siden, fået struktureret vores hverdag sådan, at vi hver uge har stuemøder. Disse er struktureret sådan, at stuerne planlægger for 3-4 uger ad gangen, for derfor at have 2-3 møder efterfølgende, hvor der kan justeres på interventioner, personalets positionering ifht. både børnene og hinanden og på den måde kvalificere den pædagogiske praksis i Hvidtjørnen.

Dette betyder også, at vi ikke snakker om konkrete børnesager på vores personalemøder, hvilket vi holder hver måned, med undtagelse af juli og december. Dette gør, at vi kan dykke ned i vores pædagogiske praksis, hvor vi igangsætter nye tiltag for hele huset, som er dybdegående faglige processer, som også løbende

bliver evalueret og tilpasset. Her kan der være flere forskellige metodiske tilgange, både til processen samt den efterfølgende evaluering heraf.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Læreplanen afspejler blot det arbejde vi laver hver dag, og er ganske enkelt taget fra vores dagligdag og vores tilgang til vores praksis. Evalueringen af læreplanen og kulturen, vil være en løbende proces, der blandt andet vil være i fokus på personalemøder til mere dybdegående evaluering, men også for at holde over for den praksis der udøves hver dag blandt personalet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

[Pædagogisk læreplan](#)

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET